

اصول صحیح دارو دهی به بیمار بر اساس ۸ Rights

مخاطبین: کلیه کادر درمانی بویژه پرستاران

احتراماً با استناد به سنجه ۱ از استاندارد ب ۱-۱۷ مراقبت‌های عمومی بالینی اعتبار بخشی، مبنی بر ابلاغ اصول صحیح دارو دهی به بیمار بر اساس ۸ Rights موارد زیر اعلام می‌گردد:

8 Rights:

۱. بیمار صحیح (در صورت هوشیاری بیمار خود را معرفی کند و نام وی را با دستبند و کارت دارویی مطابقت دهیم، در صورت عدم هوشیاری تطابق دستبند با کاردکس و کارت دارویی)
۲. داروی صحیح (قانون سه بار چک: زمان برداشتن دارو، قبل از باز کردن و آماده کردن دارو، هنگام تجویز دارو برای بیمار و برگرداندن دارو به قفسه)
۳. زمان صحیح
۴. دوز صحیح
۵. راه مصرف صحیح
۶. ثبت صحیح (مستند سازی صحیح در گزارش پرستاری)
۷. تجویز صحیح (درج شفاف و صحیح جزئیات تماس پزشک تجویز کننده)
۸. پاسخ مناسب به دارو (ارزشیابی پاسخ بیمار به دارو و آموزش به بیمار یا مراقبین در ارتباط با دستور دارویی)

مراحل و نکات ملزم به اجرا با توجه به 8 Rights:

پرستار:

۱. دستور کتبی پزشک در پرونده بیمار را در کاردکس دارویی وارد می‌کند.
۲. کارت دارویی را با کاردکس مطابقت می‌دهد.
۳. وسایل و تالی دارو را آماده می‌کند.
۴. اصول بهداشت دست را رعایت می‌کند.
۵. دارو از نظر نام، شکل دارو، تاریخ انقضاء، نحوه تجویز، دوز دارو و زمان مصرف و همچنین شفافیت، وجود کریستال و یا هرگونه آسیب به جداره ویال یا آمپول و بسته بندی آن، شرایط نگهداری قبلی دارو (برای مثال خارج از یخچال) کنترل می‌نماید.
۶. شناسایی بیمار را به طور صحیح انجام می‌دهد (معرفی بیمار توسط خود وی در بیمار هوشیار و شناسایی از طریق دستبند شناسایی در بیمار غیر هوشیار).
۷. کارت یا نسخه دارویی را با مشخصات بیمار کنترل می‌نماید و با کارت دارویی یا نسخه مطابقت می‌دهد.
۸. آموزش های لازم را به بیمار ارائه داده و بیمار را از نظر احتمال آلرژی دارویی کنترل کرده و در صورت نیاز در برخی داروها علائم حیاتی بیمار را قبل از تجویز ارزیابی می‌کند.
۹. در تمام مراحل حل کردن و تزریق دارو، نکات استریل را رعایت می‌کند.
۱۰. در مورد داروهای مولتیپل دوز جهت حفظ شرایط استریل آماده سازی دارو، دارو را در اتاق درمان بخش که تمیز و خلوت است، آماده می‌نماید.
۱۱. قبل از تزریق دارو به وجود برچسب بر روی آن توجه می‌کند تا از بروز خطا در مورد داروهای مشابه یا پر خطر جلوگیری کند.
۱۲. در مورد داروهای نیازمند به انفوزیون، به حلال خاص آن و سرعت تجویز با توجه به اطلاعات مندرج بر روی برچسب ویال یا آمپول یا دستور پزشک دقت می‌کند.
۱۳. در صورت نیاز به کمک در بیمار جهت خوردن دارو یا استعمال داروهای ماند اسپری به وی کمک می‌کند.
۱۴. در صورت نیاز به گاوژ دارو، اصول استاندارد را رعایت نموده و چنانچه بیمار آن را تحمل نکرد در پرونده قید می‌نماید.

شماره:

تاریخ: ۹۷/۶/۲۵

پیوست:

۱۵. بیمار را از نظر مواردی مانند کنترل درد، تغییر در علائم حیاتی، برطرف شدن تب و همچنین عوارض دارویی ارزیابی می کند و در صورت نیاز به پزشک معالج اطلاع می دهد.
۱۶. از تزریق سریع داروهای وریدی خودداری می کند.
۱۷. محل آنژیوکت را از نظر سالم بودن مسیر رگ (عدم تورم و التهاب، عدم نشت دارو و سرم و...) کنترل می کند.
۱۸. وقتی بیمار چندین دارو می گیرد، داروها را جداگانه به وی می دهد تا اگر دارویی زمین افتاد یا بیمار آن را رد کرد، بتواند آن دارو را شناسایی کرده و دوباره به بیمار بدهد.
۱۹. تا زمان مصرف دارو توسط بیمار اتاق را ترک نمی کند (به ویژه در مورد بیماران کم بینا و نابینا، افراد سالخورده و...).
۲۰. در صورت عدم حضور بیمار یا امتناع وی از خوردن و مصرف دارو، دارو را به تالی دارویی برمی گرداند و مراتب را در گزارش پرستاری قید می کند و در هنگام تحویل بخش به مسئول شیفت بعدی و یا در صورت نیاز به پزشک معالج اطلاع می دهد.
۲۱. در تجویز داروها، اصول مندرج در راهنمای داروهای با اسامی و اشکال مشابه و پرخطر را رعایت می کند:

- داروهای پر خطر (هشدار بالا):

داروهایی که بروز اشتباه در مصرف آن ها با خطر بالایی از ایجاد آسیب های جدی حتی مرگ همراه می باشند. بر روی باکس یا سبد آن ها در داروخانه، بخش و تالی اورژانس باید برچسب قرمز رنگ با نام دارو و قدرت دارویی آن با فونت بزرگ (۴۸) به زبان فارسی و رنگ مشکی نصب شود تا از دور قابل خواندن باشد. از بین این حدود ۲۰۰ قلم دارو، ۱۲ دارو بایستی علاوه بر برچسب روی باکس یا سبد، دارای برچسب قرمز رنگ فاقد نوشته بر روی هر ویال یا آمپول نیز باشند که طبق دستور معاونت غذا و دارو عبارتند از:

کلرید پتاسیم	گلوکونات کلسیم	آتروپین	رتپلاز
سولفات منیزیم	هایپر سالین	اپی نفرین	هالوپریدول
بیکربنات سدیم	لیدوکائین	هیپارین سدیم	پروپرانولول

این داروها بایستی توسط دو پرستار به صورت مستقل چک شده، توسط پرستار دوم قسمت ثبت داروها در گزارش پرستاری مهر و امضا شده و از طرفی در بخش به سهولت در دسترس کارکنان نباشند. حتی الامکان با دستور کتبی پزشک باشند.

- داروهای مشابه:

یکی از علل آسیب های ناخواسته و حوادث تهدید کننده ایمنی بیمار می باشند. جهت پیشگیری از خطا ارتباط تیم درمان به صورت شفاف باشد تا ابهام و تفسیر شخصی ایجاد نشود، دست خط کاملا خوانا بوده و در صورت ناخوانا بودن یا تردید حتما از پزشک دستور دهنده سوال شود و دستورات تلفنی و شفاهی نیز محدود گردد. بر روی هر ویال یا آمپول لیست داروهای مشابه باید برچسب زرد رنگ فاقد نوشته الصاق شود.

در صورت وجود دارو در دو دسته هشدار بالا و مشابه، اولویت با الصاق برچسب قرمز (هشدار بالا) می باشد.

ابلاغ کننده:

مدیریت خدمات پرستاری

اکبر محسنی

